

Gren Flag - Gren Skole

Kolde tæ'r og varme tips

Energien fra der kominmer?

En deltektoopgave
Find ud af, hvordan man i jeres område
jegner komune i fremtiden.
1. Tag kontakten til komunen og spørge,
hvor I kan få svar på spørgsmålet om
planer for energien. Når I har fundet
frem til den eller de rigtige personer,
kan I afsløre, at et par stykker af jer
tagger til komunen for at have et in-
terview. Det er en god idé at komme
til lille kassettebandoptagere med. Så
beholder I ikke skrive ned under-
vejs. En anden mulighed er, at I invi-
terer komunens ansatte til at komme
på skolen.

2. Det vil også være en god idé at kon-
takte det nærmeste Miljø- og Energi-
kontor. I læreverjledningerne findes
en liste over alle kontorerne i landet.

Start evt. med at læse afsnittet i »Sætligke kalotter
og torre факts«, side 7.

- a) I skal undersøge planene for energien i jeres kommune
- b) I skal besøge et kraftværk eller varmeværk
- c) I skal besøge et anlæg for alternativ produktion af energi.

Gronnt Flag kram nr. 1.

Før I tager af sted ■ Hvis I skal have
nogenet ud af jeres besøg, er det nødvendigt
digigt, at I forbereder jer. Det kan I gøre
ved at arbejde med »Hvoridan ser de
værekter ud« og »Energi til idéen«. (»Saf-
tigke kalorier og torre facts«). I kan også
se selv finde bedre på biblioteket. Det vige-
ste er, at I sammen finder ud af, hvad
I kunne tænke jer at vide mere om. Det
er for eksempel lidt i gruppen og find
ud af hvilke spørgsmål, I vil stille under-
besøget. Skriv dem ned på et stykke
papir. Under besøget vil I sikret kom-
me på endnu flere ting at spørge om.

Hvor henveder man sig? ■ Masker
ved I ikke hvilke værker, der er i jeres
område. Som det første, kan I kigge på
skolerne eregnings. De fleste har reg-
ningser. En fra fjermareselskabet (hvis
ingen. Hos dem kan I få et vidé, hvilke
værker der er i kommunen. I skal selv-
tægellig vælge de mest spændende, og
dem der ikke ligge for langt væk. Ring
og spørge, om I må komme på besøg og
blive vist rundt.

Få os gaa noget at vide om forurening-
gen fra værkerne og hvad man gør for
at nedstette den.

Besøg et eller flere værker og få nogen til at vise om, hvordan man laver et varme kommer

Besøg et kraftværk og/eller
ken i jeres område.
om energiplanen og energipolitik
hviske høje energitilskuerne indehaver

Hvad gør man for at spare el?
varme er for nogen!
kraftvarmevarker. (Læs i »Sættige
varmevarker«, som kan læses om til
verker i kommunen, eller er der
Skal der bygges mindre kraftvarme-
el til det følles net?

Vil kommunen være mindstille på, at
der settes vindmøller op, som laver
Vil gør man for at spare varme?
fanger på sit hus?

Er det nemt at få lov til at sætte sol-
om at gøre det?

Undyder man kommunens affald til
at lave varme, eller har man planer
biogas?

Varmeværket. For eksempel kul, gas,
olie eller masker treffils, halm eller
Hvilke brændsler sætter man på til
varmevarmen varer «kraftvar-
me»?

Skal ejervarmerne ihusne?

Hvilke planer er der for varme. Vil
man opvarme de enkelte huse med
naturgas eller olie - eller vil man
Hvilke planer er der for varme. Vil
der kan stilles på kommunen:
her er forslag til spørgsmål,

Følg hvor energien kommer fra - så længt I kan komme.

Hvor fær skolen sim energi fra?

Hvor fær Elværket/Varmevearket energi fra?

Hvor fær skolen sit energi fra?

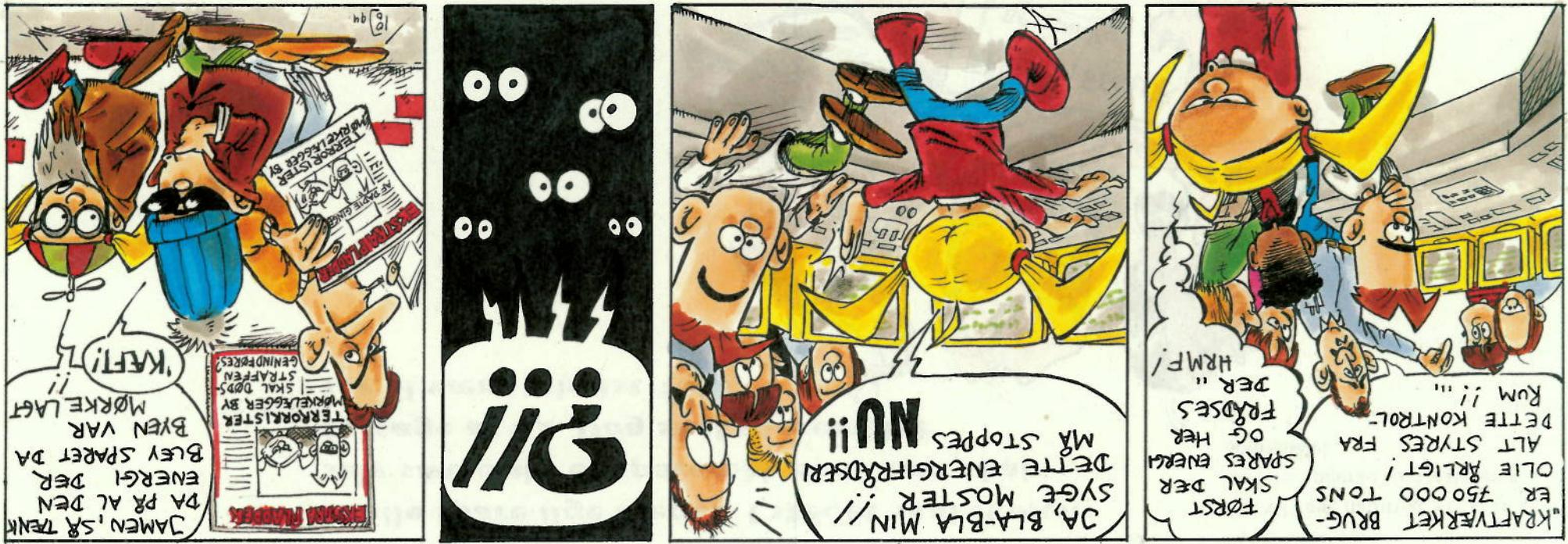
Hvor fær Elværket/Varmevearket energi fra?

Bliv ved med at stille spørgersmålet «Hvor fær ... energien fra?»

Følg også energien, når I har brugt den på skolen. Hvilad bliver der af den?

Lav evt. en oversigtstegning, der viser, hvad der sker med energien før den kommer til skolen - og efter I har brugt den.

Hvilke planer er der for energien?

også dde at lørberede nogle spørgsmål til
den, der viser jer rundt.
Førstel andre havd I har set ■ Når
I har været på besøg, lygger der en vigtig
og gave i at samle jeres viden og give
den videre til de andre. For eksmøbel
ved et arrangement på skolen eller på
biblioteket. Det er en god idé, at I først
lavver en rapport. Ud fra den kan I så
billeder, en artikel til lokalavisen eller
lavve en udstilling, et foredrag med lys-

Snak om, hvad I synes kunne være mest spændende at se. Her er nogle ideer:
Vindmøller, solfangere - især store
anlæg som lavet varmt vand til mør
end en familie, biogasanlæg og værk
som brugter biomasse eller biogas som
brændsel.

Før I tagger afsted, skal I selv følge rig
have en adresse og en affale. Hvis I ikke
ved så meget om, hvad der er af ved-

Varende energi, der hvor I bor, kan I for

Hører nogle idéer til spørgsmål, I kan stille:
Lavet værkstæl, varme eller begegne
Hvordan fremstilles el/varme
og hvilket eller hvilke brennstoffer
Hvilke fordele og ulemper er der
ved det brændsel, der bruges: for
Gør man noget serielt for at redse
røgen eller på anden måde ned-
sætte skaderne på miljøet?

Hvad gør man ved økonomi
andte typer af affald fra værket?
Hvilke stoffer er der i asken?
Hvoridan føres el/varme ud til
os, der bruger den?

for el være mindst 10%.

selv sætte sig et sparemål, som man skal

skulle spare lige meget. I stedet skal skolen

Derfor ville det være urettferdig, hvis alle

brugte gjort mindre.

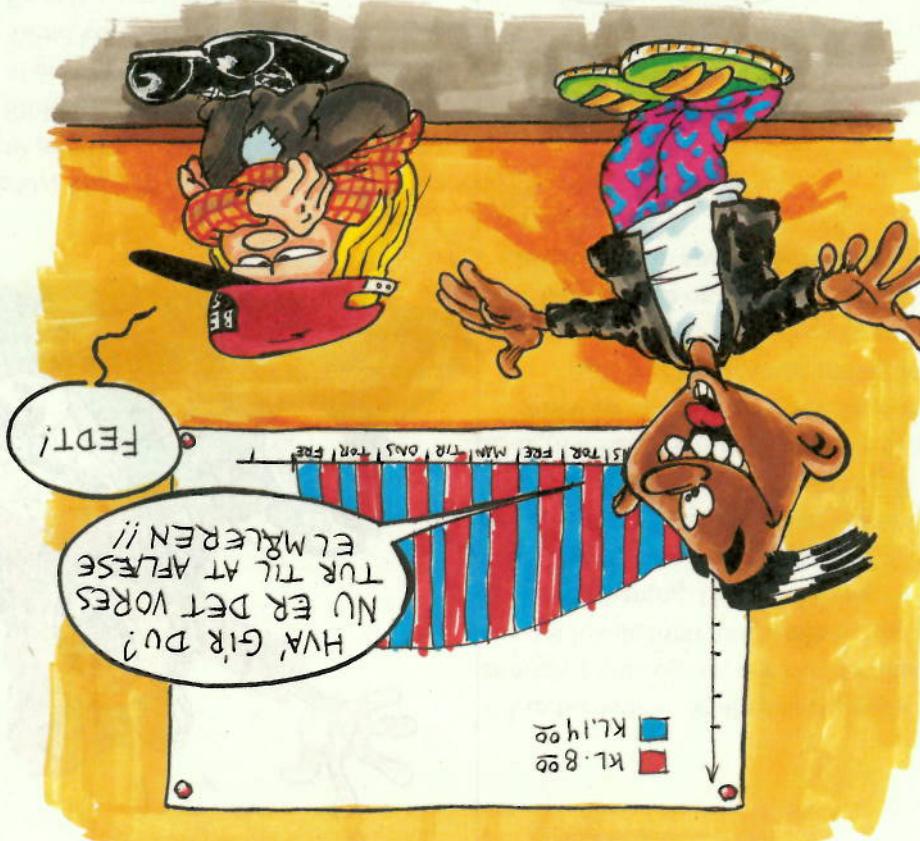
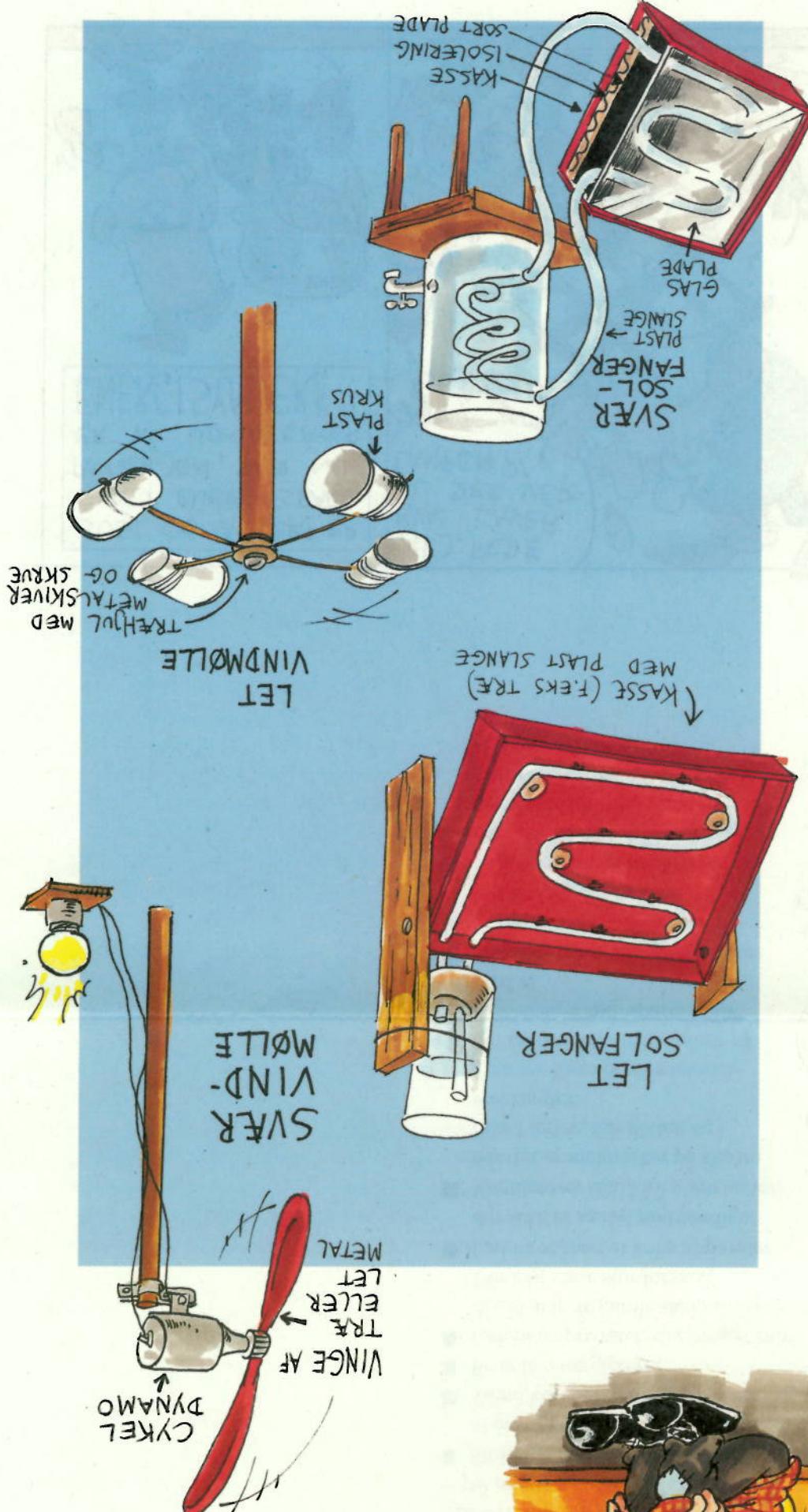
spare på energien. Og mange steder er for-

på mange skoler har man allerede forsøgt at

Gronnt Fløg krv nr. 2

Spar på energien!

Forbrugte lige meget el alle artere mæneder.
Man skal for eksempel bruge mindre
til i maj end i april måned. Det er ikke
man ikke sammenlignet med forskellige
mæneder.

Hvorunder affæsses el-førbrugget?

Når I affæsser, hvor meget el der bruges
med, der bruges i skoletiden, og det der
bruges uden for skoletiden. For at vide
nogest om, hvor meget I sparer i skoleti-
den, skal I i mænden efter sparkekam-
pagnen også allese elmælereh hver dag
dogkken 8.00 og klokken 14.00. Så vil I
førbrygget mellem klokken 8.00 og
14.00, mindus det tal den viser klokken
14.00 er det tal elmælereh viser klokken
14.00, der er el-førbrugget.

Under afsnitte i «Saftrige kalotter og torre facts

mailed (undtagen wekkender)

Afleessning af emalier klokken 8.00 og klokken 14.00 hver dag i en

Afflesning af elmåler 1. dag i den følgende måned samt 1. dag

4 Auger

unidsmi

• 6 • 20

om, at skolen skal lavet
regler» for årets tema.

På denne måde har I s

4. Warmt vand

2. Apparatus, ventilation, pump

Samles og der kan laves et komplet set energiregler for alle områder af skolen:

Alle hold eller klassers idéer kan
2-3 minutter.

Det er nærmest et teknisk problem, men det er ikke et teknisk problem.

Hat lavé nogle energirægler for skolen. En energitægels kunne for eksempel være, at alt lyset i et lokale kun må

derfor skal de også lære at spare. I for-
bindelse med sparetakampanjen vil det
være en god idé, at få forskelelse holdt

også huske at tænke på, at der kommer
menighedsråd på skolen under forskole-
tidspunktet næste år af henseende.

des (se settre). Idemme skal i selvi hindre
pa. Men det skal vere nemt at se for
alle, der kommer pa skolen, at her sker

De med, om jeres energier til at hænge op, eller
I kan lave en sparetur til, der holder
på lavere plakater til at hænge op, eller

2 uge er af en man ned. Målet er, at få alle
på skolen til at spare.

Sparkampagne

HVOD'N SKU
JEG KUNNE
VIDE AT PE-
DELEN HAVDE
SIN HUND
MED HVA?!

"PA SADAU ET
TIDSNUKT SPØR
MAN SIG SELV
OM DER ER
DET LU EFTER
DØDEN ..."

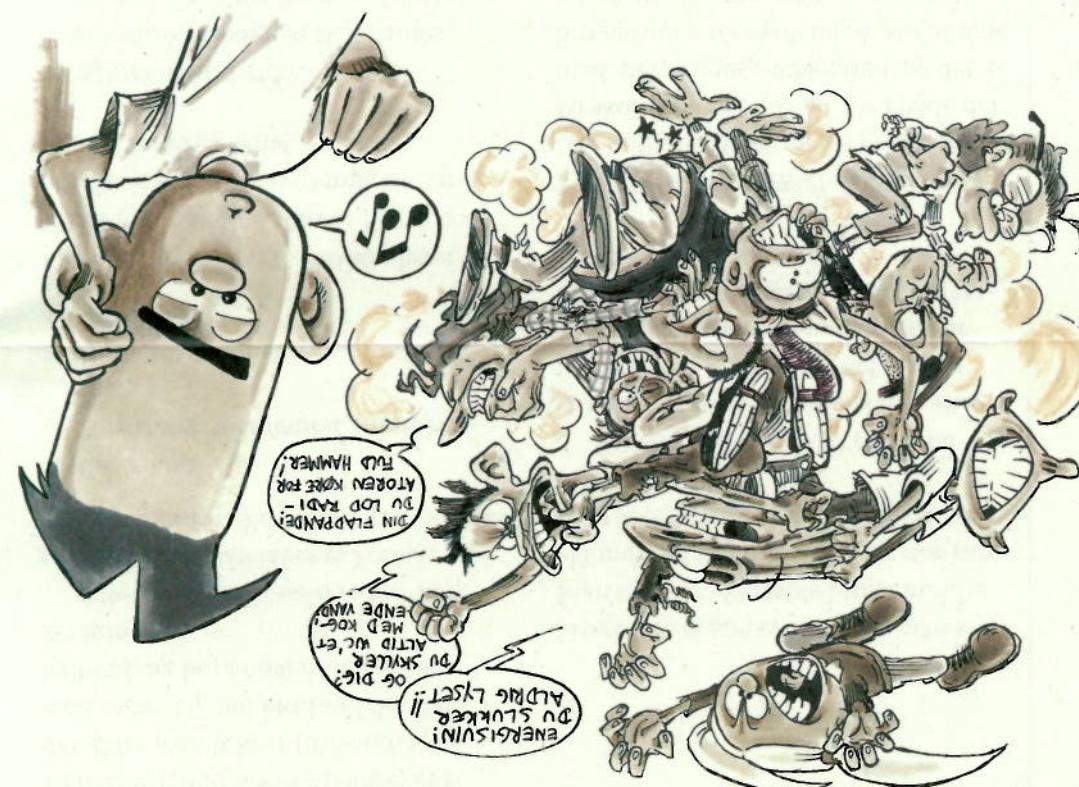
"HEJ, FEDDE
HVA, LAVER
DU DER VED
LAMPEN?!"

"SUS! OG ALBERT ER
PATRULJEN, DER NU
MED EN ENERGI-SPARE-
ER PÅ UDKIG EFTER
SLUKKET."

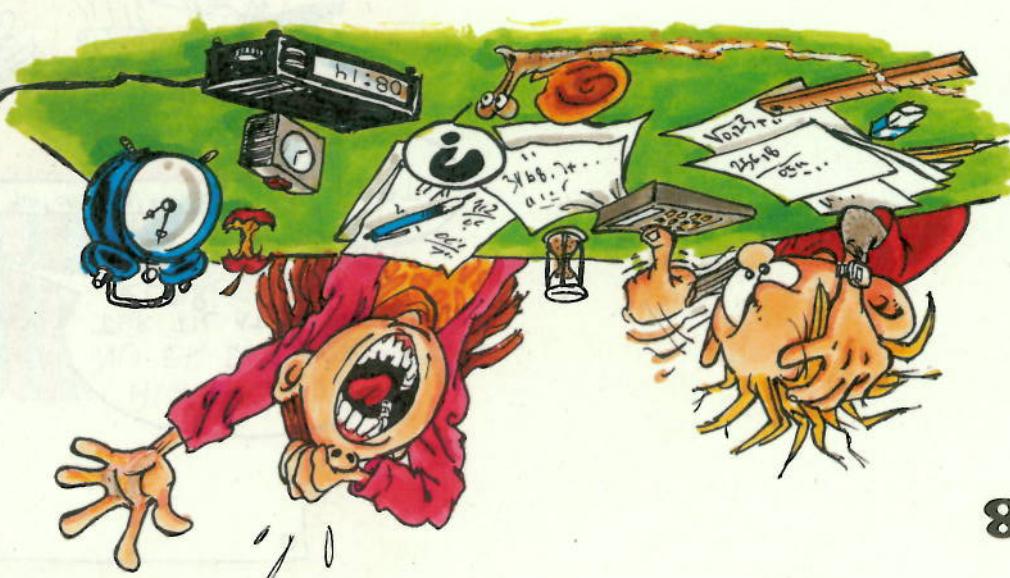
"LAMPEN?!"

"HEJ, FEDDE
HVA, LAVER
DU DER VED
LAMPEN?!"

"ENERGISYNDERE!!
PATRULJEN, DER NU
MED EN ENERGI-SPARE-
ER PÅ UDKIG EFTER
SLUKKET."

- natte, i weekender og i ferier.
- Sænk temperaturen på skolen om hvis der ikke er det i forvejen.
- Sæt termostater på radiatorerne, termostater er rigtigt indstillet.
- Sæk med skolebetjenten om jerres varmt.
- Skru ned for varmen, når det er for varmt.
- Lad være med at have vinduerne ud.
- Skru ned for varmen, når du luffer ud.
- Højsæt 22 grader i rummete.
- Varmt vand.
- Lad være med at bruge for meget vand.
- El-indkøbstips» og »Bedre elvanner«.
- »El-skolen og derhjemme -
- Sædan sparre du el
- på skolen og derhjemme
- Sædan sparre du el
- af et rum.
- Tænd kum det nødvendige lys.
- Bruge lavenergi�perre.
- Kob nyt apparatet, der bruger mindre el, når de gamle skal udskiftes.
- Lad være med at købe apparater, der ikke er særlig nødvendige.
- Ventilatoren skal kun være tændt, når der er mennesker på skolen.
- I mange hjem opvarmes van-
- det varme vand, sparer man weekender.
- Lyke i ferien, om natten og i
- når der ikke er særlig nødvendige.
- Der kan være stor forskell
- der ikke med at købe apparater,
- der ikke er særlig nødvendige.
- Når der ikke er særlig nødvendige.
- Sluk for apparater, når man sparer på
- I mange hjem opvarmes van-
- det med el. Når man sparer på
- sluk for skolens kopimaskine,
- bry »bruger også el.
- bruges. Et fjernsyn i »stand
- sluk for apparater, når de ikke
- også el.
- det varme vand, sparer man
- natte, om natten og i
- af dagene.

I kan selv vælge, hvordan
det skal gøres - det er
maneg muligheder, og
I er mange om arbejdet.
Lav nogle grupper, der
kan arbejde med hvert af
de fire delelementer. I skal
blot segré for:

1. At jeres arbejde og jeres forsøg til at spare energi bliver om alt mindst 1. gange i pressen (radio, TV, avis).

2. At lavere et arrangement, der handler om at få en god erfaring.

3. At lavere en »miniavis«

4. At lavere et arrangement, der handler om at få en god erfaring.

5. At lavere en »miniavis«

6. At lavere et arrangement, der handler om at få en god erfaring.

7. Etterstykke et, der handler om at få en god erfaring.

8. Etterstykke et, der handler om at få en god erfaring.

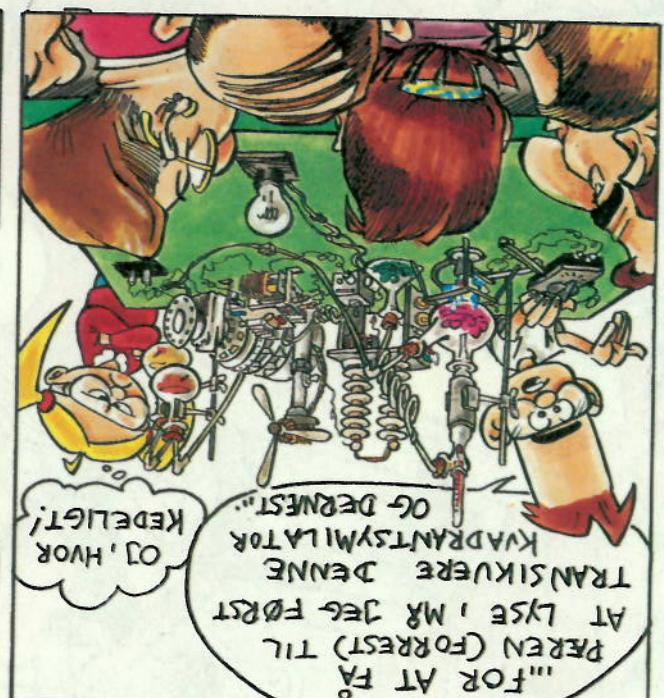
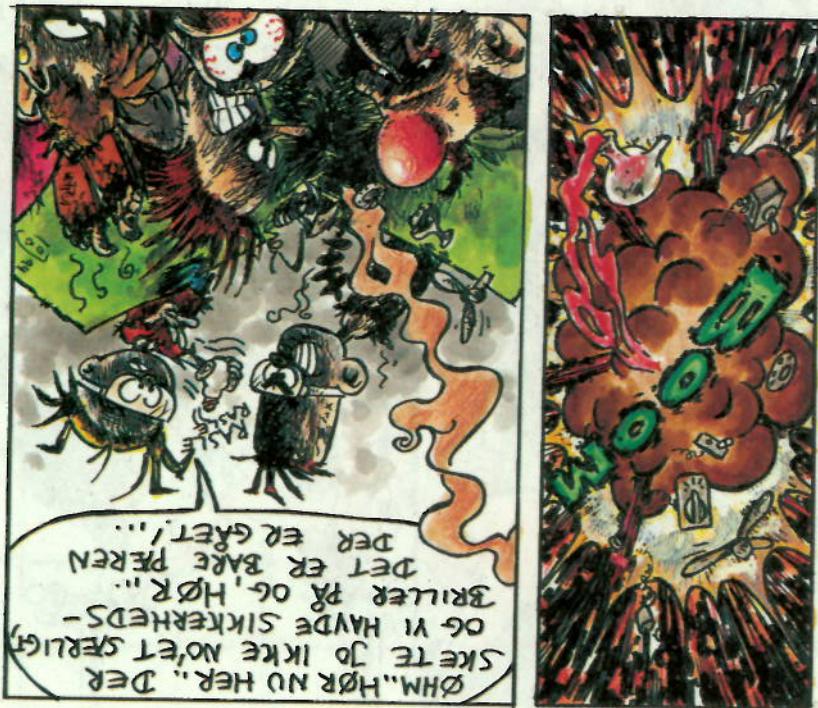
9. Etterstykke et, der handler om at få en god erfaring.

10. Etterstykke et, der handler om at få en god erfaring.

Folk uden for skolen, jeres familie og venner skal naturligvis have et vide, at gør en ekstra indsats for miljøet. De skal også vide, hvor dan de kan være med til at spare energi.

Ortæl det til andre!

ROCKWOOL Energy-Spareudvalget

GiroBank

Ø Grønt Flag - Grøn Skole
Kampagnen er en del af den
europæiske ECOSCHOOL
Kampagne. Den underes i et
biologiskarbejde mellem
Geografforlægget og Københavns
Skolerådssen.
1. udgave. 1. opdag. 1994
Secretariat: Friulfritsstadet
Olef Palmes Gade 10
2100 København Ø
Tlf.: 3142 3222
Fax: 3142 3222
Materialeter udgivet med
støtte fra

Tegner: Bryan d'Emlil
Tema: Energi i Skole
Great Flag - Grøn Skole
Tegner: Energi i Skolerne
Temarundakker: Per Quade
Fotografsekretariat: Tom Delmer
Layout: Torben Willemsen
Produktion: Geografforlaget
Tryk: Handy-Print A/S, Skive

Ola Smith Hansen
 Rockwool A/S
 Susanne Kühn
 Energistyrelsen
 Dansk Fiervarmeverkere
 Lone Rasmussen, Jørgen Gullev
 NSAA/S
 Leif Kristensen
 Hans-Erik Damberg
 EnergiElverkere Forsning
 Hennings Sørensen
 De Samvirkende
 Energikontorer
 Jesper Nørregaard
 Finn Berregaard
 Biologerbundet
 Birte Bjørn
 Geografforbundet
 Iben Østergård
 Informationssekretariatet
 Per S. Nielsen
 En ergigruppen
 Kirsten Thomesen
 Laboratoriet for varme-
 isolering
 Kjeld Schmidt
 Københavns Komunens
 Radiogivende Ingeierkontor
 Morten Stanle Hansen
 Radgivende
 København

Udvikling af dette materiale
har været fulgt af en ekspertr-
gruppe, der takkes for råd og
vejledning. Gruppen bestod af:

Yderhøje oplysningset ■ Skriv din meddelelse på skrevet og med dobbelt linieraflastand. Skriv kun på et selvstændigt ark. Desuden vedlægges en fælgeskrift vedens bæner. Hjem er det, du skal have fat i? Hjem erens baner. Hvor og stift sprog. Tænk i læs-

Sprogene ■ Pas på officiel og stift sprog. Tænk i kan det tænkes at interesserer?

Kend dit medium ■ Følg med i, hvordan dit lokale blad, tv og radio dækker andre lokale begivenheder. Hvordan passer jeres aktiviteter til en avis, til radio, kammarterne og eventuelle lævere, inden du sender den afsted. Hvordan lyder den?

Læs pressmeddelelsen op før ■ Læs pressmeddelelsen op før til tv?

Lengde ■ Skrив altid så kort som muligt.

Prioritering ■ Sead vanligvis forkorter en journalisten med indledningerne.

Tekst ■ Skriv teksten i korte afsnit. De skal kunne bryges enkeltevis efter redaktionens sken, koblet sammen med indledningerne.

Indledning ■ Skal kort fortælle nyheden og hvem, hvor og hvordan. Den skal kunne stå alene og alligevel fortælle det væsentlige.

Overskrift ■ Skal indeholde det væsentlige. Undgå fraser og sammenkæddning med tekster.

Fragedeling ■ Skal kort fortælle nyheden og hvad, hvem og hvordan. Den skal kunne stå alene og alligevel fortælle det væsentlige.

Hovedstik ■ Skal kort fortælle nyheden og hvad, hvem og hvordan. Den skal kunne stå alene og alligevel fortælle det væsentlige.

Fragedeling ■ Skal kort fortælle nyheden og hvad, hvem og hvordan. Den skal kunne stå alene og alligevel fortælle det væsentlige.

Fragedeling ■ Skal kort fortælle nyheden og hvad, hvem og hvordan. Den skal kunne stå alene og alligevel fortælle det væsentlige.

Tag kontakten kan være en telefon samtale, en pressmeddeelse, eller en pressemøde med en journalist. Et par dage efter, at pressemødet er afsluttet, kan man jo ringe til en journalist og spørge sagen op. Send en pressemeddeelse, for hver der kan vises for forståelse, områdets borgmønster m.m. Et optog til centrum med optreden, uddelelse af lobbesedler m.m. En revy eller et teaterstykke. En udstilling til byens bibliotek eller rådhuset. En udstilling af energisparende demonstrationer af energisparende teknikker. Et arrangement af energisparende skolerne.

Konkurrence om, hvem der kan finde de bedste energispare-forslag på skolen. Miniatuvis kan også bruges på nabo-skolerne.

Kan der spares på energien i byen? Demonstration af spændende og sjov teknikker.

ve forsøg med energi.

Opskrift på en pressmeddeelse

